

LA SITUACIÓ

En las ayguas de la política hi há mar de fondo.

Bufan vents forts de tot arreu, las onadas s'aixecan més altas que la poca vergonya i las pretensions d'un gendre diputat, y negres y pesants núvols del meteix cel del pressupost amenassen de tal modo al barco *La Situació*, que molt serà qu'aviat no s'en vagi a pïco, arastrant amb ell, fins al fons del mar del despreci públic, tota la carga qu'aguanta y tot el passatge qu'a bordo de tal embarcació es manté.

Els republicans ja s'han tirat a l'aygua fugint de la nau per jutjarla faltada de condicions dignas de navegari, y amb el salva-vidas del traïment pretenen guanyar el port de la Dignitat per arribar a la hermosa platja de la Revolució.

Reduhida la tripulació als de casa, ó siga als amos de *La Situació*, qu'explotan els transports del barco, tots volen apoderarse de la bodega y de la cuyna, objectiu culminant de todas las empresas dels patrons situacioners, y en tant desucydan el timó y las velas qu'es un gust... pels que no estem embarcats am tal gentussa marinera, que sols desitja nedar en xampany y en or.

Mireu als militars: ells volen ser els únics amos de *La Situació*, y pera lograrho sempre van amb una mà al puny de l'espasa y l'altra a la forquilla de las reformas. Y menos mal si ells amb ells estessin d'acord en la manera de reformar; però succeixe qu'els uns volen las reformas por arriba, els altres las desitjan por abajo, els de per aquí por delante, y els de més enllà por detrás; y com amb aquest batibull resulta que cada reforma té tres vots contraris per cada un de favorable, el diable qu'els posi d'acord, perquè el qu'es Deu no es pas capàs de lograrho.

Y sort d'això en tenen els altres, és a dir, els civils de *La Situació*, perquè si els militars s'haguessin sapigut posar d'acord en els seus desitjos reformadors, ja no hi hauria en tot el barco ni el més petit recont que no estés ocupat y embargat pel militarisme, que s'hauria convertit ja fariá temps en amo de tota la carga y del meteix barco, tindria la clau de la cuyna y del rebost y del celler de *La Situació*, y hauria reservat no més qu'els càrreges de cambres y fregaplati als grans capitans civils qu'are van partintse la moma de representar l'empresa situacionera.

Pero es poca, molt poca cosa aquesta del jog de las espasas, am tot y ser tant, pera ferse càrreg dels apuros que corren a bordo de *La Situació*.

A pesar de que tots els habitants de la terra ahont ells traficant estan cansats, escanyats y rebentats de tant de treginar provisions a l'embarcació, els que la tripulant són tant farts y tant envejados de tot lo que la terra dona, que may en tenen prou per més que n'arrepieguin, y com si els sobra de primer ho llenen al mar dels vicis que no procuran qu'un altre ho aprofiti, no hi há remey, per més que las llanxas del contribuent portin a bordo tot lo qu'ell y els demés productors han produït, els de la nau de l'Estat sempre en volen més, perquè amb el sistema que segueixen may en tenen ni en tindran prou, perquè fentho malbé els qu'en tenen de sobras, els que ja en tenen prou també en volen de sobras no ser menos y per donarse el gust de llenarho; y per aixó venen todas las barallas dalt del barco y per aixó no s'hi està may tranquil, y per aixó, encare que tots rebentín de farts, senten enveja de qu'es quedi res en terra pera mantenirse ni miserablement els qu'ho cullen y els hi portan res més que pel temor de que del barco estant no, els bombejin la caseta y la vinya ahont cullen, sens preveure, tontos, qu'els que s'afartan del treball d'altres ja es donaràn bona manya a no destruyrlos per no tenir de posarse ells a treballar.

Com anavam dihent, ni am plétora de riquesas poden viure tranquils els embarcats en *La Situació*, perquè ja es diu que «la mar, com més té, més brama,» y las ambicions no s'acaban may; y als negres núvols de sobre el cap y al burgit de las ayguas sota els seus peus, s'afegeix el terrabastall de las passions que dins del barco es desencadenan, y que no és, per cert,

remor tranquil com reguerot d'aygua cristallina que va a fecundar el camp florit de la lluyta per l'existència, sinó tenebrosa, tormentada que brama arastrant las suadas dels pobres treballadors, y que, cayent am furia espantosa pel saltant d'aygua de l'ambició, no para fins a fagitar mar dels vicis, quins elements estan sempre desencadenats contra els quins en aquellas ayguas navegan, no fentse may esperar el moment d'anar a fons.

Mireu-els: dels dos bandos qu'es parteixen la preponderancia, que tiran a pïco dintre las esteras del poder, tant bon punt uns deixan la paella pel mànec, ja comensan a ensenyar las dents als altres, acusantlos de pilladas que tant las fan ells com els demés, ja qu'en aquestas materias són las úniques en que tots hi són mestres. Fa poc que van deixar la truyta els conservadors, y ja molts d'ells voldrien tornarla prompte a conservar, en tant qu'els qu'es conservan menos tenen ganas de conservarse tota la vida en la situació d'avuy, ó siga governant *La Situació*.

Lo qui há arribat a cabo de diputats aspira ja a ser general de ministeri; el ransero d'oficinas voldria ser director general; el gendre d'un general no s'aconsola am menos qu'una credencial d'embaixador, y aixís successivament, fins a l'extrem de qu'alguna dona de personatge no s'aconsola am menos qu'exercir de parodia de reyna ó de prímpcesa, fent benamos particular els dia de gala general, posantse amb una cadira dalt d'una taula y fentse besar lo que millor li sembla per tots els seus servidors.

Y en tant que dins del llot de l'ambició va sempre creixent y creixent el desbarajust en l'embarcació situacionera, el llampeig comensa a esqueixar els negres núvols qu'enrotllan el barco, y la blanca espuma, esgroguente a curts instants pel pas zitzagejador de la llum eléctrica de la naturalesa, va pujant ferestega fins a amenassar fer desapareixe tot d'una, pera rentar lo amb las ayguas de l'immensitat, tota la bruticia de vici y d'ambició que tanca el fatidic barco, pou sens fi ahont s'enterra l'afany del productor.

No hi há que doldrens d'aquet naufragi. Es un barco epidemiat que sols porta la mort en las sevas entranyas, y per humanitarisme té de desapareixe del món de la cosa pública pera no empear amb el seu contacte tot lo que toqui ó se li posi a la vora, fins a tal extrem, que, de sortirse d'aquesta revolució atmosférica qu'actualment l'amenassa, no queda més remey, si es volen salvar de desastrosa mort els habitants de la terra quins truyts serveixen per las disbauxas de *La Situació*, que tancar todas las relacions am tal gent, negarse a donarlos els recursos que necessitan per anar tirant, y esperar tranquilament qu'es menjín ells amb ells, fins que no més quedín las cuas, y allavors anarhi am bons y enérgics desinfectants, fer estellas el barco pera cremar els restos de la seva població, y am las cendras que resultín, fabricarne lleixiu pera rentarse las mans y els peus que tinguerén la desgracia d'haverhi tocat.

Sols d'aquesta manera, cremantla y servint las cendras per lleixiu, podria *La Situació* haver fet algun servey a la patria y a l'humanitat.

ORGANISACIÓ IMPORTANT

Havem rebut una nota sobre las tasques realizadas en la conferencia de representants de las societats de pagesos organizadas a Catalunya, y per cert qu'ens há complacut la seva lectura.

Els pagesos han comensat per adherirse al Pacte d'Unió y Solidaritat de la regió espanyola, y acceptar l'idea d'un Congrés de treballadors del camp de tota Espanya, a fi de posar els fonaments sòlits d'una organització d'agricultors espanyols que serveixi en primer llog pera procurar milloras importants en els treballs dels obrers de la terra y després per anar tots junts als treballadors a la conquesta de la seva emancipació.

Aquet Congrés d'agricultors espanyols es celebrará del 13 al 16 d'Agost pròxim, en la localitat que votin la majoria de societats adheridas.

També há acordat la citada conferencia publicar un folleto contenint tots els acords en aquella reunió aprovats, y publicar també en ell un manifest als treballadors del camp, exposant alguns dels temas qu'es creuen necessaris de discussió en el pròxim Congrés.

Varias vegadas ens havem ocupat de l'importancia extraordinaria que al nostre modo de veure enclopu la qüestió social l'organització dels pagesos, y no podem per menos de congratularnos dels resultats obtinguts en aquesta primera conferencia.

No es recull en el camí emprès, estudiin la qüestió las societats de pagesos ja organizadas, enviant temas pel projectat Congrés, organitzant noves seccions allí ahont encare no n'hi hagin, porti tothom el seu gra de sorra a l'edifici de l'emancipació del treballador, que té de ser el de la redenció humana de todas las tiranias a que avuy está encare sotmesa, y prompte la Revolució social podrà ser un fet.

Per tot lo que anquet Congrés interressi y pera posarse en contacte am la Comissió Organitzadora d'ell, dirigirse a Joan Trapat, carrer de Montaner, n.º 126, entresuelo, Barcelona.

Sols ens resta dir, per acabar: ¡Pagesos! a la organització, qu'el pervindre es vostro.

Llirya 19 de Maig 1893

Molt estimat Director: El dia 13 del present Maig, ó siga el diluns de l'altra semana, va calarse fog en els baixos d'un convent de monjas.

Tant prompte com aquestas van veure las flamaradas per las escalas, però sense perill de cremarse, puix tenen una galeria de recurt al darrera que no hi va arribar ni molt menos, van dir qu'allò els podia fer mal y van demanar auxilí, no recordantse qu'el entrar al convent van jurar que no es mourian d'allí fins a l'últim extrem: Tant sols es varen souarrar las vigas del primer trebol.

Els hi van posar una escala; mes com el pecat ja forat, va succehir qu'al baixar la germana de la priora (que fou la segona) se me li va enganxar no sé qu'am las fanelillas, no poguent anar ni avant ni arera, movent un escandol de mil dimonis, arribant a tal punt els crits de las sevas hermanas, que llanavan a tirar de dalt baix. Sort d'un vehi que hi va corre.

Des alegrit també qu'allí hi havia el santíssim dintre d'un sagrari, y quan lo fog va posarse un poc per las escalas, varen anar a cridar al mossen vicari de la parroquia, dientli qu'anés a salvar de l'incendi al Salvador. Mes el vicari, al sapiguer qu'es tractava de fog, va girar l'esquina, dient que ni li convenia, perquè hi podia pendre mal, y que ja hi aniria més tard. En efecte, ¿ab quan hi va anar? Quan els bombers ja s'havien retirat, dient que no calia treurel, que ja estava fora de perill.

¿Es aixó no estimarse la vida, sols sigui pel Nostro Senyor?

¿Que farien per un individu qualsevol, fent lo que van fer pel seu Déu?

Desitjantli tota classe de prosperitats, disposi de S. S.

A. GASPÀ.

¿QUI POGUÉS TORNARSE GOS?

¿Veritat qu'es molt asquerós y que fins passa de broma que jo, que sog tot un home dentat tornarme gos?

Doncs no ho és gens, ben mirat y ho vag aré a tot ho veure perquè aixís no pugan creure qu'hagi dit cap disbarat.

Al contrari: tal com jo eixa qüestió he definit estig del tot persuadit qu'em donaran la rahó.

¿Què diu? ¿Que vol veure provas? Las hi pug dar desseguida.

Escollim, donca, Per ma vida que n'hi pug donar de sobras!

Miri: sent gos ó gosseta, que pel cas tot fora hi,

al llevarme, de segu, tindria la leyra feta.

Sent gos no havia de fer cosas que fins em fan pena tot per estima a una mena qu'esta prop del meu carrer y am despit me desprecia d'un modo qu'es vergonyós;

y tot aixó, si fog gos, de segue no ho pot gasta.

Si fog gos, aixís com are ting el cap ple d'illusions y estig subjecte a passions qu'em fan abaitar la cara, allavors no, sols tindria de pensar en menjar y beure y ferme bons tios de geure igual de nit que de dia.

Si en llog de gos fos gosseta, emcar fóra més simpós,

perquè tindria algun gos qu'em vindria a fer laeta.

Sent gos, am tranquilistat podria anar pels carrers (vigilant sempre als llassters), sense por d'esser robat.

Y si per sort un senyor per amo jo ensopegués,

may em faltaria res...
(fins algun cop de bastó).
No tindrà de pensar
si s'apunjan las patatas,
ni si un parell de sabates
cada dia més car va.
Los barbers també, per mi,
haurien de plegar el ram,
ó si no, ¡pobretes! la fam
los faria consumir!

En 8, re, per tots istils,
per més que s'atipin d'ossos,
són els dinchs sers, els gossos,
qu'és pod dir visten tranquils.
Y al d' això no els faig cap ataxa:
avuy tot gos viu felís:
no pagar lloguer de vista,
és una immensa ventada.
Tot gos (no és cosa de riure)
no coneix superstitió
y no té cap religió,
y fins temen... l'amor lloure?

Lector, allargam las mans
y contéstam resolut
si l'hi deixat convenusit.
No!... Tant amics com abans!

M. SANABRAS.

Que si hi ha crisis; que si no n'hi ha.
Que si en Montero Rios ha dimitit, que si
ja no ha dimitit.

Que si en López Dominguez el segueix; que si
ja no el segueix.

Y que si naps ó si cols, y que si fas ó si nefas;
el cas és qu'en vuyt dias ha estat moralment
setze vegades en crisis el ministeri, y altres tan-
tas li han tornat a posar un pedàs a la situació.

Peró, senyors, ¿fins ahont ha descendit ja
això de l'art de governar?

¡Valgam quatre parells de coloms! ¿Es ja la
política d'avuy un jog de noys y els qu'és di-
verteixen els ministres?

Doncs... ja fa temps que ho sabiam.
Peró bo és que resulti ben clar per tothom.
¡Hi ha tants cegos de l'enteniment entre el
poble qu'aguanta els cops dels governants!

Una mostra de lo molt cafes qu'encare som
a Espanya (am perdó dels meus lectors) va pas-
sar l'altre dia a Getafe, població d'uns 4000 ha-
bitants y cap de partit a tres horas de la capital
de la nació.

Es el cas qu'allí s'acostuma de tant en tant a
fer alguna festassa en la que desde que surt el
sol al matí fins qu'al vespre ja no s'hi veu gota,
és corren toros a la plassa pública. El dia a
qu'anem a fer referencia, un de la setmana
passada, van lidiarse la friolera de 50 toros,
22 al matí y 28 a la tarde.

Allí fa de torero tothom, puix encare que
l'autoritat fa veure que contracta quadrilla de
destres, els tals artistes acostuman a ser alguns
servidors del municipi, com els serenos, em-
pleats del escorador, sepultureros, etc., y per
cumplir am la ley es posa en lietras ben peti-
tas als cartells anunciants de la diversió que no
és permet al públic pendre part en el torcig.
Peró ja se sab qu'allo és per tothom que vulgui
ensaijar a ser un esquig de Lagartijo, y may
faltan cinquanta ó seixanta aficionats a lluhir
el garbo, y las sevas correspondents desgracias
es produheixen tranquilament entre tanta es-
tupides com realisa l'espectacle nacional.

El dia a qu'ens referim, al matí, no més va
haberhi un ferit grave, y ja es creya que la funció
no resultaria divertida per falta de sang hu-
mana. Mes a la tarde ja molts treginavan la
biga anant de cara al toro, y de bonas a primer-
as van resultar un parell de morts. L'un retirat
ja sense vida de la plassa, y l'altre que tot just
li van poguer donar l'extremaunció pera ferlo
entrar al cel en oloc de banya encare.

Y aixís com en qualsevulla altre punt de
personas civilsadas s'hauria suspés tant bárba-
ro entreteniment en mostra de dol per las des-
gracias ocorregudas, allavoras precisament va
ser quan a Getafe va animarse la festa, y fins
dónas y criaturas es veyan per la rodona destina-
da a la brega de las feras, que dit siga de
pas, em sembla no deurian ser las destinadas
al sacrifici las qu'ho eran més.

Altres set ferits graves van resultar, del quals
ja n'haurá mort algun a horas d'ara, y l'alegria
dels espectadors era immensa. ¡Feya anys que
no s'havia fet una festa am tantas emocions!

Tant content va quedar el poble de l'espec-
tacle, am tant més motiu quant els morts y
ferits varen ser casi tots vehuns dels *Madrides*,
que pel dia de *Corpus* es preparava una altra
festivitat amb altres cinquanta toros de la
meiteixa vacada dels anteriors, per veure si las
mostras de civilisació a l'espanyola pura es re-
peteixen.

Que tal si l'África comensa prop de Ma-
drid?

Y ¿qué diuen? ¿si las autoritats han pres part
en aquest assumpto?

¡Ah, sí! S'ha manat instruir procès contra...
¿contra qui dirian?... doncs contra els que re-
sultaren ferits.

Ja ho veig. No sé per qué no es tenien de
deixar matar y la diversió hauria resultat algo
més estimulante.

Avergonyimnos de perteneix a una patria
que té això per una gloria nacional.

Divendres va tindre llog en l'Audiencia
d'aquesta capital una vista en judici oral devant
del tribunal del Jurat d'una causa per delictes
d'impremta.

Com era d'esperar, el Jurat va respondre no
a la pregunta sobre la culpabilitat del perio-
dista acusat, qu'era el director de nostro apre-
ciat colega local *El Federalista*, y el tribunal de
dret, en conseqüencia, va dictar sentència ab-
solutoria.

No tot han de ser jurats com aquells carlins
que, elevats a jutges de fets, anaren a fer polí-
tica contra *LA TRAMONTANA*, ni casualitats com
aquella qu'ens posà a mans de dotze fesomias
de cera d'iglesia.

Que tant ó dejorn tindran que donar compte
a algu d'aquell acte.

Altres dugas causas per delictes d'impremta
han sigut vistas aquesta setmana en judici
oral en l'Audiencia d'aquesta ciutat; mes com
no es tractava de delictes públics, sino de supo-
sadas injurias a particulars, capellà l'un y tinent
d'arcalde l'altre, no s'han celebrat las vistas
devant de jurats, y, de consegüent, no es coneix
encare la sentència, que, am tot, celebrarem
que siga absolutoria, ja qu'entre els dos acusats
s'hi troba el professor laic de Gracia J. Canyelles,
quina causa s'ha vist pel tribunal de dret
y no per jurats, com varem dir equivocada-
ment la setmana passada.

Després de molt temps que ja casi tothom ho
sabia, els enginyers industrials de la Inspecció
d'Hisenda d'aquesta ciutat han descubert que
s'elaborava café artificial am diferents classes
de farina, empleantse principalment las de blat,
agians, sigrons y tramusos, donantli cert color
am sulfat de coure /pedra blava/ y alguna altra
materia capàs de recargolar las tripas de tots
els consumidors d'aquest café que no es café, y
del qual es diu que n'hi han *nada menos* que
sis fabricas dintre Barcelona.

Aquí ahont es persegueix per delictes comú a
l'infelís que pren un pa pera no morir de
gana y s'empressona per molt temps a l'obrer
que busca millora en el seu treball, ja veuran
com a aquestos enmatzinadors públics y esta-
fadors en la qualitat del género qu'expedixen,
a pesar del descubrimient oficial qu'açaba de
ferse de sa industria, no els passarà res que
valgui la pena.

La ley sols arriba a castigar al lladre tonto
qu'exerceix l'ofici a la menuda.

Sàpiga ferse el robo a l'engros en forma d'in-
dustria, política, comerç ó explotació humana,
y no faltará qui proposi al lladre per benemé-
rit de la patria ó per candidat a que li circuli sang
blava per las venas.

Objecte d'una desencadenada persecució està
sent el nostro apreciat colega de Madrid *Las
Dominicales del Librepensament* per part d'una
sucursal de *La Fulla* que s'ha establert a la
vila de l'ós am pretext de perseguir las inmo-
ralitats y que sembla que també s'ha aficionat,
com a Barcelona al principi, a perseguir deter-
minadas idees.

Estem segurs qu'el nostro company de Ma-
drid està disposat a resistir de fort y de ferm
com havem resistit nosaltros, y ja veurá com
no és tant fiero el lleó com el pintan y trobará
l'apoyó indispensable en el públic liberal pera
contrarrestar aquesta gent y prepararse a fer la
pau el dia que la ocasió s'ens presenti.

Que dit siga de pas, creyem que ja no pod
tardar gayre.

Al principi d'aquesta setmana es creya ja
qu'es celebraria la vista en Consell de Guerra
de la causa seguida contra la propagandista
Teresa Claramunt, son marit y altres dos
obrers, processats pel militar y pel civil, y no
sabem si pel mossó de l'esquadra, a conseqüencia
dels successos ocorreguts després del *meeting*
estudiantil del teatro Calvo-Vico, celebrat el
dia 5 de Febrer d'aquest any.

Molt ens havem ocupat ja d'aquest procès, y
no tenim pera qué repetir res de lo que ja tenim
dit.

Mes si que, apunt ja de celebrarse el Consell
de Guerra que té de jutjarlos, y en la part dels
processats que nosaltros podem y havem anat
a la causa a justificar els seus fets durant tot
aquell demati de gloria per las idees liberals a
Barcelona, devem dir qu'esperem tranquils el
fallo... puix no podem creure que l'África
comensi als Pirineus ni que la justicia hagi
emigrat del tot d'Espanya.

Demà dissapte, probablement al matí, es diu
que tindrà llog la vista de la citada causa de-
vant del Consell de Guerra ordinari de plassa,
que es reunirà an el meteix quartel dels docks
ahont están la quatre mecos els processats.
L'acte segons la ley, té d'esser públic.

Procurarem no faltarli y donarne noticia
detallada als nostros lectors la setmana en-
trant.

Diuen alguns periódics que ja s'instrueixen
diligencias criminals contra els sis fabricants
auténtics de cafes falsificats.

M'hi jugo las borlas de la vara de la justicia
qu'an aquestos flavios de fabricants no els anirà
tant mal, per més falsificadors que resultin,
com si fossin obrers y s'haguessin declarat en
huelga.

O si fossin dónas que s'haguessin queixat de
no poguer entrar al teatro Calvo-Vico el dia del
meeting dels estudiants.

La societat Autònoma de Dónas, de Barce-
lona, celebrará la seva reunió general ordinaria
del mes de Juny, demà passat diumenge, a las
4 de la tarde, en el seu local social, carrer de
la Riereta, n.º 37, pis 3.º, suplicant l'assistencia
de todas las socias.

A fi de veure si es poden millorar las con-
dicions de treball reduhint lo a 8 horas de jornal,
no tenirse de portar las eynas y alguna altra
condició, diumenge a las 9 del matí es reuniran
las societas de Fusters de tot el pla de
Barcelona, al Saló Espanyol del carrer de las
Ramalleras, pregant l'assistencia an aquesta
reunió de tots els obrers del ram de fusteria de
Barcelona y els seus volts.

La professora de l'escola laica de nenas de
Sabadell, Paulina Sanabras, anuncia els exa-
mens de las sevas alumnes pel próxim diu-
menge, 4 del corrent, en el Circol Federal
Instructiu de dita ciutat.

Estem segurs de que com sempre, la popular
professora Sra. Sanabras, demostrará prácti-
cament amb els seus examens, las excelencias
de l'ensenyansa laica.

Dos actes civils acaban de realitzar-se a Saba-
dell amb l'inscripció al registre corresponent y
enterro als pocs dias, d'un fill dels companys
J. Oriols y M. Mas, els quals fins han tingut de
lluayar contra els seus parents, xics y grans,
pera poguer fer aquests actes segons la seva
conciencia; però han sapigut enjagar a dida a
tots els hipócritas que, dientse liberals, no sa-
ben prescindir de las rutinas reaccionarias, y
han sapigut cumplir son dever.

Un aplauso als lluirepensadors d'aquesta
fusta.

Aquestos derrers dias ha patit un atac de
dolor reumátic el director d'aquest periódic
J. Llunas, que l'ha obligat a desistir de mo-
ment de l'excés de treball a que venia consa-
grante escrivint el libre *La Ley y la Clase
Obrera* junt am las sevas ja sempre multiplica-
das ocupacions.

Afortunadament aquesta vegada l'enferme-
tat no ha pres peu, per més que per un peu li

ha comensat, y tot sembla qu'es reduirà a uns quants dies de descans qu'es retrasaran en la publicació de l'important estudi qu'acompanyarà a la noveleta *Justo Vives* amb el nom de *La Ley y la Clase Obrera*.

EPIGRAMAS

El músic Pere Climent sempre es Baralla amb la dona, puix encara no se n'adona va y li toca l'instrument.

Cofoya deya la Tana a una dona del costat que, d'ensà que s'ha casat, li sembla que té més gana.

Tot parlant amb en Sagarra deya el forner Peratons: —Que gasta pa de crostons? —No senyor, jo gasto barra!

L'embustero d'en Joanet va di' a l'Universitat: —Si s'ha de fé un altercat conteu amb el meu xiquet, que sempre el porto amagat!

R. MALLOQUÉ

Es fastigós lo qu'està passant a l'Universitat de Barcelona amb els elements reaccionaris que tractan d'imposar en tot y per tot, fins a l'extrem de que tot un senyor catedràtic de dret, el Sr. Pou y Ordinas, va atrevir-se en plena càtedra a fer llegir un document de felicitació d'un personatge carlista y després a anatematisar las idees liberals y poc menos qu'a fer l'apologia del carlisme.

Si això fa un catedràtic de dret, figurintse que li tocara fer a un catedràtic de tort.

Per més qu'el Sr. Pou, per més dret qu'ensenyi, fa bastant temps qu'a la càtedra va de tort, y molt serà qu'algun dia no arriplegui el fruit d'aquestes eses morals que va fent...

Y caygui de cap al seu apellido, o siga al pou... de la justícia que pugan ferse ells meteixos els agraviats.

En la fàbrica de teixits de Carrogio y Codina, situada a la Gran Via, el director, Tomás Ribó, va tindre el dissapte antepassat la poca conciencia de despaxar en sec dugas teixidoras sense volerlas dir el motiu ni donarlas hi vuyt dies de temps pera poderse buscar feyna.

Acudiren las perjudicadas al amo Sr. Codina, que té el despax a Junqueras, y aquet va prometre aténdrelas.

Crió, fillets, va succehir que a tal amo tal criat, puix després de veures els dos, aquell no va esmenar lo d'aquet, sinó que digué que «no hi podia fer res ni tampoc donarlos cap motiu.»

«No els sembla, senyors director y fabricant, que ja es hora y ja estem en temps en qu'al treballador s'el té de tractar amb un bon xiquet més de consideració?»

Y després encare s'anirán queixant de si la classe obrera els diu burguesos, explotadors, etc., etc.

Massa poc qu'en fa, puix que s'aconsola am paraulas mentres es víctima de fets!

La companyia arrendataria de las cédulas personals ja fa temps que busca tres peus al gat pera pelar als pobres, y em sembla qu'es molt facil que n'hi surtin vintisis pera posarli en ella las peras a quarto.

No ha escarmentat encare am lo de Badalona, y actualment a las Corts de Sarriá y per altres poblacions amenssa amb embargar els quatre trastos vells que tenen alguns obrers a fi d'obligarlos a pendre lo que no necessitan: la cédula.

Y lo que fins ara no havia fet el meteix govern, qu'es l'embargar, ho volen provar els savons de l'Arrendataria de las cédulas.

Molt bé. Ells que vagin fent, que podser qu'aquesta petita empena determini al poble a pendre-la per motiu d'anar molt lluny.

Apa, macos embargadors y estricardetas de las cédulas: a veure si sou vosaltros la gota d'aygua que feu vessar el got.

Y paguèu d'un pic las vostras culpas y las ajenas.

Ens escriuen de Ripoll que l'arcalde y el rector d'aquella vila han prohibit qu'es treballi en unas obras de construcció d'edificis, y en cambi no fan fer lo meteix am las d'un temple ahont s'hi treballa a las festas a fi de tenirlo llest pera inaugurarlo pels primers dies del mes de Juliol.

Qu'això fassi el rector, no m'estranya. Però l'arcalde ja es diferent. En virtut de quina ley ni atribució es fica allà no el demanan?

Y a proposit de Ripoll.

Alguns liberals la semmana pasada recordaren la fetxa del 27 de Maig de 1839, dia en qu'el celebremen tuncst Carlos d'Espanya va incendiar y saquejar aquella població, comentent els actes vandàlics que tant sovint han portat a terme els carlins en defensa de la seva ignominiosa causa.

Un record a las victimas d'aquells aconteixements y una promesa de no deixar surar may més a Espanya als partidaris del rey dels selvatges.

A Reus s'ha inaugurat un Congrés Catalánista, que no sabem si a horas d'ara haurá ja acordat que declarem la guerra a Castilla, però si qu'ha resolt sentir simpatias per Navarra, per allò de que amenssa actualment am sublevarse si li tocan el resto de furs qu'encare li quedan.

Com nosaltros no som amigs de privilegis ni per nosaltros meteixos, may demanarem furs no més que per Catalunya, sinó llibertat, igualtat y fraternitat per tota Espanya y per tot el món.

Per això es que no podem carregar amb el mort del catalanisme, que no fa més que portar las miras raquíticas de l'idea de patria al seu més deplorable y reaccionari extrem.

Dilluns d'aquesta semmana, en un judici oral davant de jurats en aquesta Audiencia y secció que presideix el magistrat Sr. Molina, una dona qu'era cridada com a testimoni, Assumpta Bellvé, va dir que no volia jurar per Déu, a lo qual va preguntar el president:

—Es V. catòlica?

—No, senyor.

—Puix per què vol jurar?

—Per la meua conciencia y per la veritat.

—Bueno: juri per això que diu.

Y va esser pres el jurament an aquella dona per la seva conciencia y la veritat.

Comparem la conducta d'aquet president de Sala am la d'aquells que no permeten res més que jurar per Déu, y fins, com va passar a Cadis, processan per desacato a qui, invocant las sevas creencias, no vol jurar per lo que no creu, y trobarem sempre la diferencia que va d'un home tolerant e ilustrat, a un pretendent d'inquisidor y carregat de deplorable intrangencia en materias religiosas.

Nova cabriola possibilística cap a la monarquia s'ha fet al Congrés aquesta semmana.

El senyor *Almagre*, que representa la més pura aspiració castelarina, s'ha clavat ja de nassos al saló de la realeza, dihent en plenas Corts qu'els espanyols ja eran del tot felissos am la monarquia borbònica y governant en Sagasta, perquè la democracia ja ens queya garras avall qu'era un gust.

¡Si s'en necessita de barra pera fer tals afirmacions!

Y per major càstig del famolenç diputat ex-republicà, ha surtit a contestarli el Sr. Cánovas dihentli qu'a poc a poc amb això de la democracia, que la monarquia actual no era democrática ni pel forro, per quan era potestat exclusiva del rey el convocar y el disoldre las Corts.

No sabem si al nou monàrquic se li van tornar rojas las galtes al sentirse demunt aquesta galleda d'aygua freda de *democracia* possible, però suposem que no.

Quan es donan certs passos dintre la política es com las donas qu'habitan una casa de prostitució:

Ja no es poden donar vergonya de res.

L'alcalde de Lesaca (Navarra) induit pel rector, ha prohibit qu'es balli el vals en aquella població.

«Si serán partidaris de las habaneras ó del flamenc las autoridades de Lesaca?»
Ja m'agradaria veurels ballar de parella.

Els nous diputats que surtin del Centre Catòlic d'Alemania, es diu que votarán la nova ley militar qu'ha donat llog a la disolució del derrer parlament d'aquella terra.

Y ja tenim a uns catòlics votant una ley qu'a de donar forsa a un país protestant, precisament pera fer la guerra a un de catòlic com es Fransa.

Feuli un nus a la cua an aquesta lògica catòlica.

CAPELLANADA

L'altre dia mossen Pi va cridà al sagristà Pianos, y aquet el va interrompí: —Ja veurà, no pug veurí, qu'are estig tocant campanas.

J. FIANCOVA V.

XARADA

Eyna es de pescar segu
hu;
comestible alimentós
dot;
mineral inversa es
tres.

Trobaras qu'el meu total per resultat segu et dona un molt bonic nom de dona si acàs rutimas com cal.

C. JULIAN DE SARABELL

ROMBO

Substituir els punts per lletres de modo que, llegidas vertical y horizontalment, diguin: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª ratlla, en las baranas n'hi ha; 3.ª ratlla, eynas de forner; 4.ª ratlla, carrer de Barcelona; 5.ª ratlla, nom qu'es dona a un cast; 6.ª ratlla, número; 7.ª ratlla, consonant.

JOSEF GARCIA SIBARR

TERS DE SILABAS

Substituir els punts per lletres de modo que, llegidas vertical y horizontalment, donguin tres carrers de Barcelona.

R. FERROU C.

TRENCA-CLOSCAS

ROSA «TE GALL»

Formar amb aquestas lletres el nom d'un poble català.

C. BARRERA y CARROU

GEROGLÍFIC

PAU
PRE
XX
GITV
AL X II

PRALICERRO

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER

Xarada: Ca-de-na.
Anagrama: Paula-Palau.
Logogrifo numéric: Giroella, Gregori, Geroni, Lleon, Roig, Gall, Re, N.
Trenca-closcas: Hospital, Cadena, Ginjol, Arolas.
Geroçlífico: Per igualadins Igualada.

Impremta de L'Avenc, Ronda Universitat, 4, Barcelona

PRÓXIMO A PUBLICARSE

JUSTO VIVES

episodio dramático-social
por A. Lorenzo

La Ley y la Clase obrera

Gula práctico para ejercer los
Derechos Individuales según la Ley